

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ
ОБЛІКУ, ЕКОНОМІЧНОГО
АНАЛІЗУ І АУДИТУ

INFORMATION SYSTEMS
OF ACCOUNTING, ECONOMIC
ANALYSIS AND AUDIT

Пуцентейло Петро, Гуменюк Олена. Інформаційне забезпечення аналітичної діяльності в управлінні підприємством. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2019. Випуск 1-2. С. 74-.

DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2019.01.074>

УДК 657:004

JEL Classification: D 89, M 41

Пуцентейло Петро

д.е.н., професор

професор кафедри обліку та економіко-правового забезпечення АПБ

Тернопільський національний економічний університет

Тернопіль, Україна

E-mail: naukatneu@gmail.com

Гуменюк Олена

канд. екон. наук, доцент

доцент кафедри обліку та економіко-правового забезпечення АПБ

Тернопільський національний економічний університет

Тернопіль, Україна

E-mail: olena.humeniuk@tneu.edu.ua

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Анотація

В сучасних умовах діяльності суб'єктів господарювання процес управління вимагає комплексних рішень з використанням нових підходів до управління. Для розвитку підприємства в умовах постійно мінливого економічного середовища необхідно мати таку обліково-аналітичну систему, яка б забезпечувала ефективне управління, засноване на достовірному відображенні різних сторін фінансово-господарської діяльності підприємства. При цьому система бухгалтерського обліку об'єднує облікові і аналітичні операції в один процес. При цьому вдосконалюються як загальна методологія, так і нормативні положення обліку і аналізу для раціонального використання в єдиній обліково-аналітичній інформаційній системі. Безперервність цього процесу і використання його результатів в бізнесі необхідні при прийнятті управлінських рішень керівництвом підприємства.

Теоретичною і методологічною основою статті є фундаментальні положення сучасної економічної науки, праці вітчизняних та зарубіжних вчених. У процесі дослідження, зокрема, застосовувались методи: аналізу і синтезу – для вивчення об'єкта і предмета дослідження; абстрактно-логічний (теоретичні узагальнення та формулювання висновків); конструктивний та експериментальний (формування управлінського рішення за допомогою аналітичного забезпечення).

За результатами дослідження виявлено, що в економічній літературі поняття "аналітичне забезпечення" живається досить обмежено на протизвагу терміну "аналіз". Окремі автори застосовують і інші пов'язані із ним

поняття, не дотримуючись єдиної термінології навіть в межах одного дослідження. Обґрунтовано методичні підходи щодо аналітичного забезпечення процесу управління підприємством. Встановлено якісні критерії інформації та досліджено їхню значимість для забезпечення ефективного управлінського впливу. Обґрунтовано, що інформатизація та автоматизація обліку значною мірою збільшує ефективність роботи облікових працівників, поліпшує внутрішній та зовнішній контроль над фінансово-господарською діяльністю підприємства, що у результаті підвищує ефективність управління підприємством та забезпечує високу результативність його роботи. Визначено, що ведення обліку на підприємствах має здійснюватися з використанням найбільш оптимальної для конкретного підприємства автоматизованої інформаційної системи, впровадження якої відбуватиметься поетапно та завдяки створенню необхідних передумов.

Отримані теоретико-прикладні рекомендації можуть бути використані для удосконалення існуючих підходів до створення інформаційної бази, прийняття та оцінки обґрунтованості управлінських рішень, виявлення ступеня їх реалізації.

Ключові слова: аналіз, обліково-аналітичне забезпечення, аналітичне забезпечення, інформація, управління, менеджмент підприємства, звітність.

Вступ.

Складність управління підприємствами, зростання технологічного оснащення і загострення конкурентної боротьби пов'язані з появою для підприємств нових ризиків, що підвищує вимоги до якості управління. Ефективне керівництво підприємницької структурою в сучасних умовах неможливо без інформаційних технологій. Головним завданням сучасних інформаційних технологій аналізу є своєчасне надання достовірної, необхідної і достатньої інформації фахівцям, експертам і керівникам для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Від точності одержуваних у процесі аналізу результатів залежить правильність та адекватність прийняття управлінських рішень, тому застосування інформаційних технологій підвищує ефективність аналітичної роботи. Роль інформаційного ресурсу в управлінні підприємством полягає не тільки в інформаційній підтримці аналізу, але і в нових можливостях управління. Слід відзначити недостатню кількість розробок щодо інформаційного забезпечення аналізу підприємств. Тому однією з найважливіших управлінських завдань на підприємстві постає створення раціонально організованого потоку інформації. Особливо актуальною ця проблема є на рівні управління підприємствами. Найбільш відомою інформаційною системою, що забезпечує потреби керівництва, є управлінська обліково-аналітична система. Інформація, що отримується при використанні цієї системи, відображає можливості виробництва, з урахуванням фінансових можливостей суб'єкта господарювання. Формування обліково-аналітичної системи – це створення наскрізної економічної системи за допомогою відповідного довідково-інформаційного фонду на основі баз даних, що використовується для формування системи аналітичних показників-інструментів вироблення оперативних, тактичних і стратегічних управлінських рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Теоретичні і практичні напрацювання інформаційного забезпечення аналізу господарської діяльності підприємств господарювання є предметом дослідження багатьох вітчизняних авторів, зокрема, представниками цього напрямку є І. Бланк, Р. Бруханський [1], Л. Гнилицька [2], О. Гудзинський, М. Дем'яненко, В. Жук, С. Івахненко [3], Г. Кірейцев, Т. Косова [4], І. Лазаришина [5], Є. Мних [6], П. Саблук, С. Черниш [9], М. Чумаченко, А. Шеремет [10], С. Шкарабан [11], О.В. Ярошук [11] та ін.

В цих роботах висвітлено механізм діяльності обліково-аналітичних процедур, зокрема як на підставі реєстрів бухгалтерського (фінансового, податкового та управлінського) обліку за допомогою їх деталізації можуть бути отримані показники, аналітична інтерпретація яких дозволяє керівнику отримати необхідну інформацію. Проте, незважаючи на значний інтерес фахівців до інформаційного забезпечення підприємств та його вдосконалення, значна кількість наукових і практичних питань залишаються невирішеними. Простежується недостатній рівень вивчення проблем створення та функціонування інформаційного забезпечення суб'єктів господарювання, що ускладнює процедуру проведення якісного аналізу виробничо-фінансової діяльності та висуває на

новий актуальний рівень дану проблему.

Мета.

Метою статті є виявлення та оцінка проблем створення та виявлення шляхів удосконалення інформаційного забезпечення аналізу виробничо-фінансової діяльності підприємств.

Методологія дослідження.

Методологію дослідження складають загальнонаукові та спеціальні методи пізнання, зокрема метод монографічного порівняльного аналізу та специфічні методи у сфері бухгалтерського обліку, які забезпечили розв'язання поставлених завдань за визначеним напрямком. Методи дослідження базуються на теоретичних розробках та науковому інструментарії, що включає аналіз та оцінку сформульованих підходів до інформаційного забезпечення і методик його відображення в системах бухгалтерського обліку. Методологія дослідження також передбачає узагальнення наукових джерел, які досліджують раціональні аспекти інформаційне забезпечення аналітичної діяльності в управлінні підприємством.

Результати.

Інформація – це відомості про стан системи та навколишнього середовища, які сприймаються людиною або спеціальним пристроєм. Інформація, яка необхідна для оптимального функціонування управлінської системи, називається управлінською. Інформаційна потреба керівників – це форма ставлення до певної інформації, яка кваліфікується як необхідна для вирішення поставленого завдання. Основними об'єктивними факторами, що впливають на формування інформаційних потреб керівників, є вид управлінської діяльності, особливості виконуваних функцій, пов'язаних з різним рівнем управлінської діяльності в господарській системі.

До основних джерел інформації аналізу на підприємстві належать дані оперативного, фінансового, управлінського та статистичного обліку.

Всі елементи бухгалтерського обліку пов'язані між собою і є єдиним цілим, тобто систему економічних показників, що характеризують умови та результати роботи підприємства за звітний період. Звітність є заключним елементом системи бухгалтерського обліку і аналізу. Відомості, що містяться в бухгалтерській звітності, мають комплексний характер, тому що відображають різні аспекти господарських операцій і явищ.

Інформація розрізняється також за характером і формою розміщення в ній відомостей. За цією ознакою всю вхідну інформацію можна розділити на три типи: облікова, позаоблікова та нормативно-технічна.

Облікова інформація надається за стандартними формами, котрі регламентовані (бухгалтерська фінансова, податкова та статистична звітність) і розроблені безпосередньо на підприємстві (внутрішня управлінська звітність). До облікової інформації слід віднести:

– дані бухгалтерського обліку і звітності, дані податкового обліку та звітності; дані статистичного обліку та звітності;

– дані управлінського обліку та звітності (графіки і табличні матеріали про виробництво і реалізацію продукції; плани і бюджети, звіти про їх виконання; виробничі норми і нормативи).

До позаоблікових джерел слід віднести:

– матеріали різних перевірок – аудиторських та фінансових служб;

– пояснювальні та доповідні записки;

– ділове листування з партнерами, кредиторами;

– матеріали засобів масової інформації, аналітичні огляди;

– матеріали, отримані в результаті особистих контактів;

– фінансову інформацію, що міститься в прайс-листах, прейскурантах, довідниках.

Найважливіший аспект формування інформаційного забезпечення управління

підприємством – створення єдиної інформаційної мережі, що забезпечує збір і обробку статистичної інформації, реальний інформаційний обмін по вертикалі і горизонталі. Інформаційне забезпечення є базою, на якій будується управлінська діяльність, під якою слід розглядати певну визначену сукупність інформаційного масиву. Ці відомості, котрі є зібраними, систематизованими і перетвореними в придатну для використання форму відіграють в управлінні виняткову роль. Від повноти інформаційної бази та достовірності інформаційного забезпечення залежать адекватна оцінка подій, що відбуваються і обґрунтованість планованих управлінських рішень. Щоб сформулювати висновки за результатами проведеного аналізу, обґрунтовувати на їх основі управлінські рішення, спрямовані на підвищення ефективності підприємницької та фінансово-господарської діяльності підприємств, для фахівців вкрай важливо розробити адекватні заходи. Ці заходи повинні бути спрямовані на те, щоб:

- здійснювати збір, систематизацію та обробку інформації з теми дослідження;
- проводити пошук, аналіз і оцінку джерел інформації для проведення економічних розрахунків;
- використовувати сучасні прийоми і способи для вирішення економічних завдань;
- використовувати сучасні наукові методологічні та методичні розробки економістів при проведенні аналітичних заходів;
- розробляти напрямки з мобілізації невикористаних резервів, впровадження інноваційних технологій.

Інформаційне забезпечення аналітичної діяльності загалом охоплює такі рівні:

Перший рівень інформаційного забезпечення аналітичної діяльності. На цьому рівні відбувається фрагментарний опис стану об'єкта дослідження. Відображена тільки часткова вихідна інформація, яка може слугувати основою для власне аналітичної роботи. При цьому реалізується лише функція аналітичної діяльності, котра полягає у зборі інформації про досліджуваний об'єкт або процес. На цьому рівні є відсутніми чіткі уявлення про інформаційне забезпечення аналізу, а вся аналітична діяльність здійснюється на рівні констатації фактів. У цьому випадку описовий рівень інформаційного забезпечення аналітичної діяльності характеризується наданням статистичної інформації.

Другий рівень інформаційного забезпечення аналітичної діяльності. Він передбачає використання інформації, котра забезпечена першим описовим рівнем, при цьому передбачається не тільки порівняння результатів, але і їх узагальнення, екстраполяція. Цей рівень є емпіричним за своєю суттю. На емпіричному рівні інформаційного забезпечення аналітичної діяльності встановлюються зовнішні зв'язки між окремими фактами, що характеризують виробничо-фінансові аспекти досліджуваного явища. Відбувається певне упорядкування фактів, виділення з них найбільш істотних, групування і узагальнення, завдяки чому здійснюється обґрунтування висновків про господарські процеси, його властивості і відносини.

Третій рівень інформаційного забезпечення аналітичної діяльності. Цей рівень інформаційного забезпечення характеризується відображенням у якісних і кількісних показниках діяльності господарської системи і здійснюється на підставі системного підходу, завдяки якому визначаються всі види і виробничі ресурси, котрі є необхідними для забезпечення аналізу. Все це дає змогу здійснити співвідношення між початковими цілями та отриманими результатами. Представлені якісні та кількісні показники дозволяють проаналізувати результативність виробничо-фінансового та управлінського процесів, визначити зміни, виникнення і розвиток тенденцій і закономірностей. Це дає можливість своєчасно розкривати причини негативних явищ, а також здійснити прогноз на перспективу.

Аналітична система підприємства здійснює інформаційно-облікову, контрольну та аналітичну функції з метою прийняття ефективних рішень на підприємстві. Облікова інформація є основою облікової підсистеми, яка представлена первинною та звітною інформацією. Первинна інформація є базисом всіх видів обліку – фінансового, управлінського, податкового. Первинні документи є елементами первинної інформації, в якості яких можуть бути використані уніфіковані

форми або форми, розроблені під кожне підприємство.

Під інформаційно-аналітичним забезпеченням управління слід розуміти визначення такого обсягу інформації з її подальшим аналізом, який є необхідним для здійснення управління на певному ієрархічному рівні в конкретний період часу для досягнення цілей і завдань, що стоять перед керованою системою. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління – це зв'язок системи зовнішньої і внутрішньої інформації з системами управління підприємством і управлінським процесом в цілому. Вся інформація ретельно відбирається, обробляється та аналізується, що згодом призводить до отримання конкретних показників та рекомендацій для кожного рівня управління підприємством з перерахуванням конкретних дій управлінця в тій чи іншій ситуації. До інформаційно-аналітичного забезпечення відноситься і програмне забезпечення, без якого є неможливим провести швидкий збір, якісний аналіз та обробку інформації без допомоги програмних продуктів і пристроїв. Включення в систему обліково-аналітичного забезпечення підсистеми інформаційного забезпечення, на наш погляд є виправданим, оскільки саме вона створює необхідні умови функціонування системи управління підприємством, забезпечує засоби отримання, пошуку, зберігання, накопичення, передачі, обробки інформації, організацію бази облікових і позаоблікових даних. Тобто, це є комплекс процесів безперервного збору, обробки та оцінки інформації.

Аналітичне забезпечення управління підприємствами може розкриватися в різноманітних формах, зокрема інформаційно-аналітичному забезпеченні управління підприємством, яке виконує завдання якісно-змислового перетворення і передачу інформації про циклічні тенденції розвитку стану системи управління підприємством під впливом факторів внутрішнього і зовнішнього середовища [8, с. 197].

Аналітична підсистема інформаційного забезпечення управління підприємством використовується з метою всебічного та детального вивчення наявної інформації для вибору найбільш оптимального варіанту з альтернативних в процесі прийняття управлінського рішення. Дослідження сутності методичного забезпечення аналітичної підсистеми в контексті вирішуваних завдань дає змогу виділити аналітичні інструменти оперативного і стратегічного характеру. Оперативні інструменти аналізу системи обліково-аналітичного забезпечення управління організацією призначені для оцінки, діагностики та оптимізації господарських процесів в короткостроковому періоді. До оперативних інструментів доцільно віднести релевантний аналіз, оперативний аналіз, маржинальний аналіз, CVP-аналіз, оперативне ціноутворення. Стратегічні інструменти сприяють отриманню інформації про господарські процеси в довгостроковому періоді. Ця інформація є необхідною для прийняття управлінських рішень, що стосуються цілей розвитку підприємства на перспективу. Інструментами стратегічного характеру є інвестиційний аналіз, стратегічний аналіз, стратегічне ціноутворення, аналіз життєвого циклу, побудова карт бізнес-процесів, ABC-аналіз, SWOT-аналіз.

Дослідження наукових праць і новітніх розробок в області управління підприємством дало змогу зробити припущення про відсутність єдиного інформаційного комплексного підходу до аналізу й оцінки сталого економічного розвитку підприємства, заснованого на кількісному аналізі економічних показників та якісної оцінки слабо формалізованих параметрів, яким є бухгалтерський баланс.

В оцінці бізнесу бухгалтерський баланс характеризує фінансове становище підприємства на певну дату. За даними бухгалтерського балансу проводиться аналіз за наступними напрямками:

- оцінка структури активів та їх джерел;
- аналіз ліквідності балансу;
- аналіз платоспроможності підприємства;
- аналіз фінансової стійкості;
- аналіз ймовірності банкрутства.

Система бухгалтерського обліку виступає основою, інформаційною базою системи управління суб'єктом господарювання, зокрема при в процесі формування складових вартості

публічної компанії. Попри те, що вартість компанії визначається з використанням не тільки облікових даних, але також і фінансових показників, інформації про галузь та ринок, технічних характеристик, бухгалтерська інформація має велике значення при визначенні вартості фірми.

Отже, існує потреба в удосконаленні аналітичної інформації для управління економічною вартістю публічних компаній. Наявні системи обліку та аналізу не сприяють в повному обсязі забезпеченням необхідної інформації, тому компанії потребують розробки системи аналітичного забезпечення, орієнтованої на управління вартістю бізнесу.

Удосконалення інформаційного забезпечення аналізу вимагає розробки автоматизованої системи управлінського обліку та звітності на базі єдиної інтегрованої інформаційної системи управління. Основна мета автоматизації систем управлінського обліку та аналізу підприємства – здатність оперативно і своєчасно приймати обґрунтовані управлінські рішення. Існує три основних варіанти вирішення проблеми впровадження інформаційних систем у аналітичну діяльність на підприємстві.

Перший шлях – розробка системи власними силами. Однак, при ускладненні бізнесу, такі засоби перестають задовольняти, оскільки не передбачають управління даними, що мають складну структуру.

Другий шлях – придбання універсальної системи або пакета прикладних програм. Вибір систем такого роду обмежується, в основному, бухгалтерськими програмами. Причина полягає в тому, що бухгалтерський облік має суворо дотриману методологію. Незважаючи на часті зміни законодавства, форм звітних документів, принципи та структура даних залишаються практично незмінними. Функціонування підприємств відрізняється за специфічними і галузевими ознаками, що вимагає розробки універсальних пакетів для комплексної автоматизації виробничо-господарської діяльності. Рішення про придбання універсальної системи дає змогу за рахунок невеликих коштів вирішити проблеми, пов'язані з інформаційним обслуговуванням діяльності підприємства.

Третій шлях полягає в делегуванні функцій і повноважень з впровадження інформаційних технологій зовнішнім організаціям (аутсорсинг).

Саме тому до основних напрямів вдосконалення інформаційного забезпечення аналізу управлінської діяльності слід віднести наступні:

- вивчення періодичності руху документів, оскільки неритмічне надходження документів створює напруженість в обробці та використанні;

- впровадження автоматизованих інформаційних технологій в процесі проведення управлінського аналізу дають змогу скоротити терміни обробки аналітичних даних (при цьому підвищується оперативність аналізу), підвищити якість і достовірність обробки даних за рахунок повного охоплення впливу факторів, удосконалити організацію праці аналітичних працівників, знизити трудомісткість і вартість аналітичного процесу;

- дослідження ступеня аналітичності інформації;

- вивчення інформаційної взаємозв'язку аналітичних завдань, що дає змогу усунути дублювання інформації і встановити доцільну черговість їх вирішення;

- складання форм внутрішньої бухгалтерської звітності.

Облікове інформаційне поле є найважливішою складовою економічного інформаційного простору і виділяє три основні завдання облікового інформаційного простору:

- забезпечення інформаційної підтримки користувачів в процесі прийняття рішень;

- підвищення ефективності управління підприємством і державне управління соціально-економічним розвитком суспільства;

- створення умов для ефективного функціонування ринкових механізмів.

Обліково-аналітична система управління – це система, що передбачає облікову, аналітичну та контрольні підсистеми, котрі базуються на обліковій і позаобліковій інформації, що дає змогу забезпечити необхідною інформацією не тільки поточне, оперативне, а й стратегічне управління підприємством. Базовою основою, безсумнівно, є обліково-аналітична підсистема, тому що саме в ній формується і обробляється інформація, яка використовується для аналізу і контролю.

Аналітична та контрольна підсистеми обліково-аналітичної системи виконують важливу роль при обробці облікової інформації з метою оцінки її повноти, достовірності, своєчасності, з метою подальшого аналізу для виявлення вузьких місць, а також прихованих резервів. Органічну єдність і взаємозв'язок всіх складових підсистем обліково-аналітичної системи підприємства дозволяють, з одного боку, приймати необхідні тактичні рішення в оперативному режимі, а з іншого – розробляти і коригувати стратегії розвитку підприємства на довгострокову перспективу. Таким чином, сучасному інформаційному забезпеченню аналізу господарської діяльності є притаманним низка проблем, вирішення яких вимагає раціонального підходу з урахуванням міжнародних вимог. Організація інформаційного забезпечення обліку і аналізу є складним багатогранним процесом, що включає в себе фінанси і управлінський облік, облікову політику, звітність, аналітичне забезпечення, аудит, комунікативні відносини між підрозділами, інформаційну систему, сукупність зовнішніх і внутрішніх факторів (включаючи обрану організаційну структуру), набір програмних продуктів, котрі забезпечують автоматизацію процесу, графік документообігу, обрану методологію для аналізу і прийняття управлінських рішень, стратегічні цілі підприємства. Слід відзначити, що ці елементи будуть успішно функціонувати тільки при застосуванні системного підходу. Створення інформаційного забезпечення залежить від рівня взаємодії розробників і кінцевих користувачів аналітичної системи, забезпечення оптимальної індивідуалізації засобів інформаційно-аналітичного інструментарію керівного апарату з урахуванням класичних підходів прийняття рішень і культурного середовища менеджменту. Це передбачає формування новітньої інформаційної культури у роботі фахівців обліково-аналітичного напрямку діяльності.

Список використаних джерел

1. Бруханський Р. Ф. Аналіз вимог системи стратегічного менеджменту до побудови стратегічно-орієнтованої системи бухгалтерського обліку. *Вісник Житомирського державного технологічного університету*. Серія: Економічні науки. 2014. № 1. С. 163-169.
2. Гнилицька Л. В. Обліково-аналітична інформація як визначальний чинник забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2011. №3 (157). С. 57-65.
3. Івахненко С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку : [наукове видання]. Житомир : ПП "Рута", 2009. 416.
4. Косова Т. Д., Сухарев П. М., Ващенко Л. О. Організація і методика економічного аналізу. Київ : ЦУЛ, 2012. 528 с.
5. Лазаришина І. Д. Економічний аналіз в Україні: історія, методологія, практика: монографія. Рівне : НУВГП, 2005. 369 с.
6. Мних Є. В. Економічний аналіз. Київ : Знання, 2011. 630 с.
7. Пуцентейло П. Р. Аналітичне забезпечення діяльності підприємства. *Сталий розвиток економіки*. 2015. №1. С. 168-174.
8. Пуцентейло, П. Р. Інформаційне забезпечення аналітичної діяльності в управлінні підприємством. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького*. 2015. Вип. 11. С. 224-232.
9. Черниш С. С. Економічний аналіз. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 312 с.
10. Шеремет А. Д. Теория экономического анализа. Москва : ИНФРА-М, 2011. 352 с.
11. Шкарабан С. І. Діагностика і прогнозування фінансово-господарського розвитку акціонерного товариства : монографія. Тернопіль : ТАИП : Рада, 2010. 300 с.
12. Nuzhna O., Tluchkevych N., Semenushena, N., Nahirska, K., Sadovska, I. (2019). Making managerial decisions in the agrarian management through the use of ABC-Analysis tool. *Independent Journal of Management & Production*. Vol 10, No 7. 798-816. DOI: <http://dx.doi.org/10.14807/ijmp.v10i7.901>.
13. Khorunzhak N., Brukhanskyi R., Ivanyshyn V. Logic-statistical information models in control function of accounting. *Independent Journal of Management & Production*. 2019. Vol 10, No 7. P. 846-871. DOI: <http://dx.doi.org/10.14807/ijmp.v10i7.906>.
14. Khorunzhak N., Semenushena N., Koshchynets M., Sysiuk S. Analysis of economic, legal and demographic conditions for care services development in the ukrainian rural areas. *Proceedings of the 2019*

International Conference "ECONOMIC SCIENCE FOR RURAL DEVELOPMENT" (9-10 May 2019 Jelgava). Jelgava, LLU ESAF, 2019. No 50. P.328-337.

Статтю отримано: 03.02.2019 / Рецензування 04.04.2019 / Прийнято до друку: 22.06.2019

Petro Putsenteilo

Dr. Sc. (Econ.), Professor
Ternopil National Economic University
Ternopil, Ukraine

E-mail: naukatneu@gmail.com

Olena Humeniuk

Ph.D. (Econ.), Associate Professor
Ternopil National Economic University
Ternopil, Ukraine

E-mail: olena.humeniuk@tneu.edu.ua

INFORMATION SUPPORT OF ANALYTICAL ACTIVITY IN THE COMPANY MANAGEMENT

Abstract

In modern conditions of the activity of business entities, the management process requires integrated solutions using new approaches to management. For the development of the enterprise in a constantly changing economic environment, it is necessary to have such an accounting and analytical system that would ensure effective management based on a reliable reflection of various aspects of the financial and economic activities of the enterprise. At the same time, the accounting system combines accounting and analytical operations in one process. At the same time, both the general methodology and the regulatory provisions of accounting and analysis for rational use in a single accounting and analytical information system are being improved. The continuity of this process and the use of its results in business are necessary when making management decisions by enterprise management.

The theoretical and methodological basis of the article is the fundamental provisions of modern economic science, the works of national and foreign scientists. In the course of the study, in particular, the following methods were used: analysis and synthesis - to study the object and subject of research; abstract-logical (theoretical generalizations and conclusions) constructive and experimental (the formation of managerial decisions using analytical support).

According to the results of the study, it is found that the concept of "analytical support" is used very limitedly in the economic literature as opposed to the term "analysis." Some authors also use other related concepts without adhering to the same terminology even within the framework of one study. Methodical approaches to the analytical support of the enterprise management process are substantiated. Qualitative information criteria have been established and their importance has been investigated to ensure effective managerial impact. It is stated that informatization and automation of accounting significantly increase the efficiency of accounting employees, improves internal and external control over the financial and economic activities of the enterprise, as a result, increases the efficiency of enterprise management and ensures high performance of its work. It has been determined that accounting at enterprises should be carried out using the most automated information system, which is specific for the enterprise, which will be implemented in stages and by creating the necessary prerequisites.

The obtained theoretical and applied recommendations can be used to improve the existing approaches to the creation of the information base, to make and evaluate the validity of management decisions, to identify the degree of their implementation.

Keywords: *analysis, accounting and analytical support, analytical support, information, management, enterprise management, reporting.*

References

1. Brukhanskyi, R.F. (2014). Requirements analysis of strategic management to building strategically-oriented accounting system. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnogo tekhnolohichnoho universytetu [The Journal of Zhytomyr State Technological University]*, 1, 163-169. [in Ukrainian].
2. Hnylytska, L.V. (2011). *Oblikovo-analitychna informatsiia yak vyznachalni chynnyk zabezpechennia*

- ekonomichnoi bezpeky subiektiv hospodariuvannia [Accounting and analytical information as a determining factor for ensuring economic security of economic entities]. *Bulletin of the Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University [Visnyk Skhidnoukrajinskoho natsionalnoho universytetu imeni Volodymyra Dalia]*, 3 (157), 57-65. [in Ukrainian].
3. Ivakhnenkov, S.V. (2009). *Informatsiini tekhnolohii v orhanizatsii bukhhalterskoho obliku [Information technologies in the organization of accounting]*. Zhytomyr: Ruta. [in Ukrainian].
4. Kosova, T.D., Sukharev, P.M. & Vashchenko, L.O. (2012). *Orhanizatsiia i metodyka ekonomichnoho analizu [Organization and method of economic analysis]*. Kiev: TSU. [in Ukrainian].
5. Lazaryshyna, I.D. (2005). *Ekonomichniy analiz v Ukraini: istoriia, metodolohiia, praktyka [Economic analysis in Ukraine: history, methodology, practice]*. Rivne: NUVGP. [in Ukrainian].
6. Mnykh, Ye.V. (2011). *Ekonomichniy analiz [Economic analysis]*. Kyiv: Knowledge. [in Ukrainian].
7. Putsenteilo, P.R. (2015). Analytical support of the enterprise activity. *Stalyi rozvytok ekonomiky [Sustainable development of the economy]*, 1, 168-174. [in Ukrainian].
8. Putsenteilo, P.R. (2015). Information support of analytical activity in the management of the enterprise. *Naukovo-informatsiinyi visnyk Ivano-Frankivskoho universytetu prava imeni Korolia Danylo Halytskoho [Scientific and Information Bulletin of the Ivano-Frankivsk University of Law named after King Danylo Halytsky]*, 11, 224-232.
9. Chernysh, S.S. (2010). *Ekonomichniy analiz [Economic analysis]*. Kyiv: Center for Educational Literature.
10. Sheremet, A.D. (2011). *Teoriya ekonomicheskogo analiza [Theory of economic analysis]*. Moscow: INFRA-M [in Russian].
11. Shkaraban, S.I. (2010). *Diahnostyka i prohnozuvannia finansovo-hospodarskoho rozvytku aktsionernoho tovarystva [Diagnostics and forecasting of financial and economic development of a joint-stock company]*. Ternopil: TAIP. [in Ukrainian].
15. Nuzhna O., Tluchkevych N., Semenyshena, N., Nahirska, K., Sadovska, I. (2019). Making managerial decisions in the agrarian management through the use of ABC-Analysis tool. *Independent Journal of Management & Production. Vol 10, No 7*, 798-816. DOI: <http://dx.doi.org/10.14807/ijmp.v10i7.901>.
16. Khorunzhak, N., Brukhanskyi, R., & Ivanyshyn, V. (2019). Logic-statistical information models in control function of accounting. *Independent Journal of Management & Production*, 10(7), 846-871. DOI: <http://dx.doi.org/10.14807/ijmp.v10i7.906>.
17. Khorunzhak N., Semenyshena N., Koshchynets M., & Sysiuk S. (2019). Analysis of economic, legal and demographic conditions for care services development in the ukrainian rural areas. Proceedings of the 2019 International Conference "ECONOMIC SCIENCE FOR RURAL DEVELOPMENT" (9-10 May 2019 Jelgava). Jelgava, LLU ESAF, 2019. No 50. P.328-337.

Received: 03.02.2019 / Review 04.04.2019 / Accepted 06.22.2019

